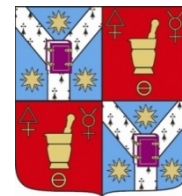

UNIVERSITATEA
"ALEXANDRU IOAN CUZA" DIN IAȘI
FACULTATEA DE CHIMIE

**SESIUNEA NAȚIONALĂ METODICO-ȘTIINȚIFICĂ
„METODE ȘI MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT
PENTRU CHIMIE”,
editia a XLVI-a**

Rezumate

**IAȘI,
20 mai 2017**

COMITETUL ȘTIINȚIFIC

Președinte: Conf. dr. Danuț-Gabriel Cozma
Universitatea „Al.I.Cuza” din Iași

Prof.univ. dr. Alexandru Cecal
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. univ. dr. Mircea-Nicolae Palamaru
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. univ. dr. Aurel Pui
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. univ. dr. Gabi Drochiou
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. univ. dr. Doina Humelnicu
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Conf. univ. dr. Dalila Belei
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Lect. univ. dr. Bogdan-Constantin Neculau
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. gr. I Silvia Pruteanu
Inspector Școlar Chimie ISJ Bacău

Prof. gr. I Olivia Gornea
Liceul teoretic „Nicolae Iorga” Botosani

Cuprins:

Oana Roxana MUNTEANU, Nicoleta CORNEI <i>Experimentarea unui set de probe de evaluare în cadrul unui program de învățare a conceptelor și fenomenelor chimice la unitatea de învățare „Reacții chimice. Calcule stoechiometrice pe baza ecuațiilor reacțiilor chimice”</i>	3
Irina POP, Dănuț-Gabriel COZMA <i>Estimarea dificultății conținuturilor de chimie anorganică și chimie-fizică din perspectiva elevilor de liceu</i>	5
Gabriela UNGUREANU, Dănuț-Gabriel COZMA <i>Impactul resurselor extracurriculare implicate în realizarea opționalului interdisciplinar: chimie-fizică-biologie-matematică asupra profesorilor de Chimie și a activității lor didactice</i>	6
Maria MANOLE, Dănuț-Gabriel COZMA <i>Experimentul de laborator în eficientizarea instruirii la chimie a elevilor de gimnaziu</i>	8
Iurie UNGUREANU, Marian BURDUCEA, Valeria TUDOR, Viorica MORARU, Rodica UNGUREANU, Igor HARABAGIU, Galina HARABAGIU, <i>Dezvoltarea competențelor practice și de cercetare științifică la elevi în cadrul studierii disciplinelor chimice și biologice</i>	9
Marius-Constantin PINTILEI, Dănuț-Gabriel COZMA <i>Factori care influențează aspecte ale învățării diferențiate la clasele a IX-a</i>	10
Luminița IURAȘCU, Nicoleta CORNEI <i>Tratarea interdisciplinară Chimie – Fizică – Biologie – Geografie a conceptului „Apa”</i>	11
Adina Mihaela TUDURACHE, Nicoleta CORNEI <i>Diferențierea și individualizarea, modalități de eficientizare a instruirii</i>	12
Mihaela MOLDOVEANU, Larisa Valentina BÎRSAN, Marcela Lucia ACSINIA, Fănica BUD <i>Disputa, agresivitatea și violența în rândul copiilor cu comportamente de risc</i>	13

EXPERIMENTAREA UNUI SET DE PROBE DE EVALUARE ÎN CADRUL UNUI PROGRAM DE ÎNVĂȚARE A CONCEPTELOR ȘI FENOMENELOR CHIMICE LA UNITATEA DE ÎNVĂȚARE „REAȚII CHIMICE. CALCULE STOECIOMETRICE PE BAZA ECUAȚIILOR REACȚIILOR CHIMICE”.

Oana Roxana MUNTEANU¹, Nicoleta CORNEI²

¹ Școala Gimnazială „George Tutoveanu”, Str. Carpați, nr.5, Bârlad, jud. Vaslui

² Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Chimie, bd. Carol I, nr.11, 700506, Iași

Pornind de la premiza că explorarea universului chimiei reprezintă o modalitate esențială pentru dezvoltarea creativității și a gândirii critice, ne-am pus problema dacă lecțiile care implică activ elevii, în rezolvarea de probleme care urmăresc obiective clare și sunt bine organizate sunt cele care asigură învățarea cea mai profundă și de durată, iar aplicarea diverselor metode de evaluare vor contribui la stimularea motivației pentru învățare, la dezvoltarea capacității de autoevaluare a elevului, pentru creșterea randamentului școlar.

Obiectivul principal al cercetării, a fost acela de a contribui la îmbunătățirea organizării și desfășurării orelor de chimie utilizând diverse metode de evaluare, folosind cu precădere evaluarea scrisă, sau cea orală, dar și cea bazată pe experimentul chimic, baza descoperirilor din toate domeniile.

În studiu au participat elevii claselor a VIII-a A și a VIII-a B de la Școala Gimnazială „George Tutoveanu”, Bârlad în perioada septembrie - octombrie 2015, timp de 5 săptămâni, astfel:

- La ambele clase s-a aplicat un test inițial care a avut în vedere atât nivelul de cunoștințe acumulat de elevi în clasa a VII-a, cât calitatea gândirii elevilor.

- La eșantionul experimental, pe tot parcursul acestei etape, s-a avut în vedere verificarea elevilor la fiecare lecție, utilizând metode și tehnici de stimulare a creativității și promovarea învățării interactive. O formă de verificare a cunoștințelor acumulate o reprezintă *experimentul de laborator*, fiind aplicată eșantionului experimental (clasa a VIII-a A), sau fișe de lucru, folosind metoda cubului pentru verificarea cunoștințelor la unitatea de învățare vizată - „*Reacții chimice. Calcule stoichiometrice pe baza ecuațiilor reacțiilor chimice*”.

La eșantionul de control maniera de lucru a fost una obișnuită, utilizând metode de evaluare clasice (test de evaluare scrisă).

- În etapa finală evaluarea s-a realizat atât prin analiza portofoliilor individuale ale elevilor, pentru a monitoriza progresul lor, cât și în administrarea unei probe de evaluare finală, identică pentru cele două clase, experimentală și de control.

- Realizarea unor evaluări practice bazate pe experiment chimic a condus la rezultate mai bune, reflectate de punctajele mai mari de la testele de evaluare, dar și de procentele ridicate obținute la analiza chestionarului aplicat elevilor clasei a VIII-a, față de evaluările clasice pe baza unor teste scrise, sau evaluări orale.

Aplicarea procedeeelor și mijloacelor moderne în procesul de evaluare își mărește valoarea atunci când este îmbinată cu metodele clasice, când se folosesc forme în care cadrul muncii colective și acela pe întreaga clasă sau pe grupe de lucru diferențiat ar putea fi pus în valoare prin confruntarea finală, munca în echipă.

Cuvinte cheie: test de evaluare, experiment chimic, calcule chimice

ESTIMAREA DIFICULTĂȚII CONȚINUTURILOR DE CHIMIE ANORGANICĂ ȘI CHIMIE-FIZICĂ DIN PERSPECTIVA ELEVILOR DE LICEU

Irina POP¹, Danuț Gabriel COZMA¹

¹Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, Facultatea de Chimie, bd. Carol I, nr.11, 700506, Iași

Fidelitatea docimologică. Termenul de fidelitate desemnează în general acordul sau stabilitatea așteptată a unor măsurări analoage și presupune în mod curent compararea repetată a unor seturi de rezultate.

Fidelitatea docimologică se referă la mărimea varianței survenite în cazul unor autoevaluări sau evaluări didactice repetate. Considerăm necesară în acest context distincția dintre fidelitatea docimologică externă și fidelitatea docimologică internă.

Fidelitatea docimologică externă are în vedere varianțele individuale înregistrate la nivelul separat al demersului autoevaluativ al elevului sau la cel al evaluării didactice, realizate de către profesor. Ne referim în acest sens la diferențele survenite în timp în interiorul unuia și aceluiași tip de demers evaluativ sau autoevaluativ.

Fidelitatea docimologică externă vizează nu variațiile temporale individuale ale autoevaluării și evaluării didactice, ci varianța externă, manifestată la nivelul cuplului relațional autoevaluare-evaluare didactică.

Cuvinte cheie: evaluare, teste docimologice, teste de estimare a fidelității și validității

IMPACTUL RESURSELOR EXTRACURRICULARE IMPLICATE ÎN REALIZAREA OPȚIONALULUI INTERDISCIPLINAR: CHIMIE-FIZICĂ-BIOLOGIE-MATEMATICĂ ASUPRA PROFESORILOR DE CHIMIE ȘI A ACTIVITĂȚII LOR DIDACTICE

Gabriela UNGUREANU¹, Dănuț-Gabriel COZMA²

¹ Școala Gimnazială Calafindești, str. Principală, loc. Calafindești, jud. Suceava

² Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, Facultatea de Chimie, bd. Carol I, nr.11, 700506, Iași

Resursele extracurriculare implicate în realizarea opționalului interdisciplinar: „Corpul uman – Laborator viu”, propus pentru clasa a VIII-a pe durata unui an școlar au vizat și realizarea unei vizite de studiu cu participarea profesorilor de chimie. A fost aleasă această metodă pentru a putea concluziona în mod obiectiv asupra aplicabilității opționalului propus și din prisma cadrelor didactice care nu predau acest opțional, dar care ar putea fi interesați de acesta în urma activităților propuse.

Pentru a analiza impactul pe care l-a avut vizita de studiu asupra profesorilor participanți și a activității lor didactice, dar și necesitatea abordării interdisciplinare a cunoștințelor în procesul instructiv – educativ, prin intermediul unei discipline opționale, s-a conceput și aplicat un chestionar care să evalueze și să studieze opiniile acestora.

Au fost chestionați un număr de 24 de profesori, membri ai Cercului Pedagogic al Profesorilor de Chimie, zona Suceava, nivel gimnaziu. Întrebările din chestionar au vizat răspunsurile date ca urmare a vizitei de studiu efectuate în cadrul activității pe semestrul I al anului școlar a membrilor Cercului Pedagogic. Activitatea a avut loc în data de 29 octombrie 2015 și s-a desfășurat la „Fabrica de Antibiotice-Iași” și a cuprins o informare asupra activității unității producătoare de medicamente, vizionarea unui film documentar și vizitarea unor secții de fabricație a produselor care au la bază nistatina și cea de fabricație a produselor parenterale (injectabile).

Chestionarul a cuprins 9 itemi cu răspuns închis în scala Likert și a fost completat de profesorii intervievați cu ocazia desfășurării activităților Cercului Pedagogic al Profesorilor de Chimie, zona Suceava, din semestrul II al anului școlar 2015-2016, în data de 12 mai 2016. S-a ales această dată pentru aplicarea chestionarului, deoarece în perioada dintre cele 2 activități ale Cercului Pedagogic, profesorii au avut timpul necesar pentru a observa și concluziona asupra impactului avut asupra activității lor didactice ca urmare a vizitei de studiu. De menționat faptul că participanții nu au avut cunoștință de chestionarul ce urma să fie aplicat cu ocazia activității Cercului Pedagogic din semestrul II.

Aplicarea chestionarului după un interval de timp mai lung este avantajoasă deoarece se exclude factorul emoțional și cel al impactului noutății informației asupra participanților. Spre deosebire de chestionarea imediată, care poate avea dezavantajul bifatului „în viteză”, al oboselii după o activitate solicitantă, chestionarea după un interval de timp impune și căutarea răspunsurilor în experiența acumulată la catedră, după activitatea desfășurată cu ocazia vizitei/excursiei tematice. Opiniile și răspunsurile primite de la cei chestionați arată că resursele extracurriculare pe care le abordăm aduc un plus de valoare activității didactice.

Cuvinte cheie: resurse extracurriculare, opțional, chestionar

EXPERIMENTUL DE LABORATOR ÎN EFICIENTIZAREA INSTRUIRII LA CHIMIE A ELEVILOR DE GIMNAZIU

Maria MANOLE¹, Dănuț-Gabriel COZMA²

¹ Școala Gimnazială Valea Seacă, com. Valea Seacă, 707570, jud. Iași,

² Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, Facultatea de Chimie, bd. Carol I, nr.11, 700506, Iași

Experimentul de laborator ca și metodă euristică folosită pentru verificarea, aprofundarea, concretizarea și consolidarea cunoștințelor și deprinderilor psihomotorii conduce elevul de la observarea fenomenelor la verificarea și aplicarea lor în practică, urmând treptele ierarhice ale învățării. În ceea ce privesc temele alese, acizii, bazele și sărurile sunt clase de substanțe compuse cu deosebită importanță atât în procesele biologice, industriale cât și în viața cotidiană. Pentru a studia eficiența experimentului de laborator în însușirea de către elevii de gimnaziu a proprietăților claselor de substanțe compuse mai sus menționate s-au efectuat următoarele:

-înregistrarea și interpretarea rezultatelor obținute de elevi la disciplina chimie în anul școlar 2015-2016 la două clase de a VIII-a paralele;

-urmărirea progresului elevilor și la disciplina Fizică și compararea rezultatelor obținute cu cele de la disciplina Chimie;

-efectuarea alternativă de experimente la cele două clase, la aceste trei capitolele, astfel:

- o clasă de elevi au efectuat experimente la capitolele Acizi și Săruri, iar la Baze nu;
- la cealaltă clasă, elevii au desfășurat activități experimentale doar la capitolul Baze

-aplicarea de teste la fiecare capitol și interpretarea statistică a rezultatelor obținute de elevii celor două clase;

-aplicarea de teste finale de evaluare la sfârșitul anului școlar cu note pe itemi și interpretarea rezultatelor obținute;

-aplicarea de chestionare elevilor claselor a VIII-a cu privire la orientarea școlară și profesională, precum și la utilitatea disciplinei Chimie în meseria pe care doresc să o practice la maturitate.

-aplicarea de chestionare cadrelor didactice care predau chimie, fizică și biologie, cu privire la utilitatea metodei;

Pornind de la aceste considerente am încercat să valorific valențele experimentului de laborator ca formă de pregătire a elevilor de gimnaziu în însușirea noțiunilor specifice chimiei.

Cuvinte cheie: experimentul de laborator, reprezentare grafică, acizi, baze, săruri.

DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR PRACTICE ȘI DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ LA ELEVI ÎN CADRUL STUDIERII DISCIPLINELOR CHIMICE ȘI BIOLOGICE

Iurie UNGUREANU¹, Marian BURDUCEA², Valeria TUDOR³,
Viorica MORARU¹, Rodica UNGUREANU⁴, Igor HARABAGIU⁵,
Galina HARABAGIU⁵

¹*Liceul Teoretic „B.P.Hasdeu” din Bălți, str. Cehov, nr. 19, Bălți, Moldova*

²*Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Biologie, bd.Carol 1, nr.11, 700506, Iași*

³*Gimnaziul nr.19 „Alexei Mateevici” din Elizaveta, Bălți, Moldova*

⁴*Școala Profesională nr.3 din Bălți, str. Victoriei, nr.62a, Bălți, Moldova*

⁵*Gimnaziul „Dimitru Matcovschi” din Cotiujeii Mici, raionul Sîngerei, Moldova*

Politicile curriculare actuale sunt centrate pe dezvoltarea de competențe, prin realizarea unor activități de învățare - centrate pe elevi. În acest context devin importante strategiile interactive aplicate de cadrele didactice pentru atingerea finalităților scontate ale învățării. Subiectul pus în discuție, în articolul dat se referă la dezvoltarea – formarea competențelor de investigare științifică și practică la elevi în cadrul orelor de chimie, biologie, fizică, etc.

Acest fapt se referă la utilizarea metodelor: observarea, experimentul, proiectul, investigația ca modalități interactive de învățare – evaluare, direcționate spre eficientizarea procesului educațional și modernizarea metodologiei de formare a competențelor practice și de cercetare în cadrul disciplinelor predate. Accentul este pus pe aspectul practic în baza culturii investigaționale, învățării prin cercetare, metacogniție, auto-management, care oferă elevilor posibilitatea de arăta nu doar ceea ce cunosc, dar mai ales, ceea ce pot modela și crea.

Astfel se realizează o legătură strânsă între teorie și practică, favorizând dezvoltarea capacităților de gândire, intelectuală ale elevilor, iar competența de cercetare științifică este o condiție importantă a reușitei, contribuind la formarea unei personalități inovatoare, capabile de a se integra activ în viața socială.

Cuvinte cheie: competența, învățarea prin cercetare, metacogniție, automanagement, cultura investigațională

FACTORI CARE INFLUENȚEAZĂ ASPECTE ALE ÎNVĂȚĂRII DIFERENȚIATE LA CLASELE A IX-A

Marius-Constantin PINTILEI¹, Dănuț-Gabriel COZMA²

¹Liceul Tehnologic "Mihai Eminescu" Dumbrăveni, loc. Dumbrăveni, 727225, jud. Suceava

²Universitatea "Alexandru Ioan Cuza"-Iași, Facultatea de Chimie, bd. Carol I, nr.11, 700506, Iași

Studiul s-a efectuat pe parcursul a doi ani școlari, 2014-2015 și 2015-2016, la două clase a IX-a de la Liceul Tehnologic "Mihai Eminescu" din Dumbrăveni, județul Suceava.

Din experiența didactică s-a concluzionat că performanțele școlare ale elevilor sunt influențate atât de profilul lor psihologic, cât și de condițiile socio-economice. Pentru identificarea acestor aspecte s-au aplicat două chestionare: unul pentru identificarea stilurilor de învățare, iar al doilea pentru stabilirea condițiilor de studiu (naveta, prezența sau lipsa părinților de acasă și timpul pe care îl acordă elevii treburilor casnice).

În primele semestre ale celor doi ani școlari, pentru elevii celor două clase studiate, s-a practicat învățare preponderent clasică. În semestrul al doilea s-a practicat învățare diferențiată, folosindu-se strategii de învățare cât mai variate, care au stimulat și antrenat fiecare stil de învățare. De exemplu, elevii cu stil de învățare vizual realizează mai ușor procesarea informației dacă utilizează imagini, grafice sau diagrame. Cei care dispun de stilul de învățare auditiv, vor utiliza mai des expresii cu acțiune auditivă: "am auzit", sau "sună bine" și vor fi favorizați în învățare de explicarea verbală a informațiilor și citirea textelor cu voce tare. Elevii cu stilul de învățare practic vor fi ajutați de metode didactice care presupun lucrul cu obiecte, sau materiale didactice.

Evaluarea s-a făcut prin câte două teste scrise în fiecare din cele două semestre, colectându-se câte două note pe semestru.

Din datele colectate s-au analizat și interpretat următoarele aspecte:

- Cercetarea influenței bianuale asupra notelor;
- Influența stilului de învățare asupra a 4 serii de note;
- Influența fenomenului navetei asupra a 4 serii de note;
- Influența percepției volumului de muncă depus de elev în gospodăria familiei asupra a 4 serii de note.

Cuvinte cheie: învățare diferențiată, stil de învățare

TRATAREA INTERDISCIPLINARĂ CHIMIE – FIZICĂ – BIOLOGIE – GEOGRAFIE A CONCEPTULUI „APA”

Luminița IURAȘCU¹, Nicoleta CORNEI²

¹*Școala Gimnazială nr.1 Tanacu, com. Tanacu, 737510, jud. Vaslui*

²*Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Chimie, bd. Carol I, nr.11, 700506, Iași*

Lucrarea prezintă un model de abordare interdisciplinară a conceptului „Apa” pentru nivelul de învățământ gimnazial.

Apa este o substanță cu proprietăți fizico – chimice surprinzătoare datorită cărora putem afirma faptul că este diferită de restul substanțelor cunoscute, fiind sursa existenței vieții și factorul de mediu care creează cele mai spectaculoase priveliști.

Prin tratarea interdisciplinară a noțiunilor din domeniul științelor la nivel gimnazial se creează un mediu propice de exprimare liberă a elevilor, se dezvoltă capacitatea de aplicare a unor noțiuni în practică, se dezvoltă flexibilitatea gândirii și îi ajută la clarificarea anumitor teme.

Prezentul studiu abordează tratarea interdisciplinară a conceptului „Apa” și pe clase diferite de elevi - a VI-a, a VII-a și a VIII-a punând împreună, în aceeași activitate elevii ai celor trei clase. Această experiență favorizează: actualizarea cunoștințelor, pentru elevii din clasele mai mari, deschiderea interesului pentru anumite domenii prin intrarea în contact cu informații ulterioare, pentru elevii din clasele mici.

Cuvinte cheie: interdisciplinaritate, științe, apa, experiment

DIFERENȚIEREA ȘI INDIVIDUALIZAREA, MODALITĂȚI DE EFICIENTIZARE A INSTRUIRII

Adina Mihaela TUDURACHE^{1,2}, Nicoleta CORNEI³

¹ Palatul Copiilor Iași, Bd. Carol I, nr. 2, 700505 Iași

² Colegiul Național "Mihai Eminescu", str. Mihail Kogălniceanu nr. 10, 700454 Iași

³ Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, Facultatea de Chimie, bd. Carol I, nr.11, 700506, Iași

Abordările educaționale moderne pledează pentru un demers didactic diferențiat și individualizat, centrat pe elev. În condițiile învățământului de masă, cu clase aglomerate și timp prea scurt de învățare în școală, acest tip de demers pare imposibil de realizat.

În cazul învățământului de masă, organizat pe clase și lecții, instruirea diferențiată s-a dovedit de-a lungul timpului a fi mai avantajoasă decât cea strict individualizată deoarece cel de-al doilea tip de instruire este costisitor și greu de realizat.

Deoarece niciun individ uman nu este identic unul cu altul și nu toți elevii au același ritm de învățare, această lucrare metodică-științifică are rolul de a evidenția cum se poate realiza în mod eficient învățarea diferențiată și individualizată în învățământul de masă prin adoptarea unor strategii didactice potrivite. În cazul învățării diferențiate strategiile didactice presupun: îmbunătățirea competenței didactice a educatorului, selectarea celor mai potrivite metode și mijloace de învățare în funcție de particularitățile fiecărei clase de elevi, trasarea sarcinilor diferențiate și inter-învățarea în microgrupuri eterogene în clasa de elevi, ore suplimentare de pregătire, etc. Individualizarea învățării se poate realiza prin: elaborarea unor trasee particulare pentru elevii care se pregătesc pentru anumite etape și doresc să accelereze învățarea și programe compensatorii.

Abordând în mod eficient instruirea diferențiată și individualizată, profesorul își poate atinge principalul obiectiv, și anume: reușita la învățatură a tuturor elevilor săi.

Cuvinte cheie: învățare diferențiată, învățare individualizată, progres școlar

DISPUTA, AGRESIVITATEA ȘI VIOLENȚA ÎN RÂNDUL COPIILOR CU COMPORTAMENTE DE RISC

Mihaela MOLDOVEANU¹, Larisa Valentina BÎRSAN², Marcela Lucia ACSINIA¹, Fănica BUD²

¹Școala Gimnazială „Petru Rareș” Hârlău, Str. Ștefan cel Mare, nr. 23, Hârlău, 705100, Jud. Iași

²Grădinița cu Program Prelungit Nr. 17 Focșani, Bd. Unirii, nr. 2A, Focșani, 620095, Jud. Vrancea

Conceptul de **agresivitate** este definit ca fiind dorința individului de a persevera și de a folosi forța pentru a rezolva *disputa* (Luckenbill & Doyle, 1989, p. 423). Dacă agresivitatea este transpusă în *violență* este afectată de caracteristicile dispușanților și predispozițiile lor să degeneze disputa.

Victimizarea presupune persecutarea unei persoane ca urmare a stilului de viață, a prietenilor delicvenți, a consumului de droguri și alcool, etc.

Violența și victimizarea sunt, în parte, determinate situațional de împrejurările și evenimentele care conduc conflictul spre escală.

Copiii ce prezintă **comportamente de risc** sunt copiii care provin, de cele mai multe ori, din familii în care au fost victime ale violenței și / sau martori ai violenței între membrii familiei și sunt deosebit de vulnerabili la victimizare.

În ceea ce privește conceptul de transformare a *disputei*, actele de violență cele mai expresive, încep de obicei, cu o dispută asupra chestiunilor relativ banale. Violența deseori evoluează de la "*concursuri de caracter*", unde fiecare participant încercă să câștige „dreptatea” de cele mai multe ori prin răzbunare, iar de aici pornește sau apare violența și copiii sfârșesc ca victime în conflict.

Conceptul de stil de viață deviant sau comportament deviant sau de risc este caracterizat ca fiind capabil să expună copiii la situații în care finalitatea este violența plasând copiii la un risc ridicat de victimizare.

Eșantionul a cuprins un număr de o sută douăzeci și cinci de copii de la Școala Gimnazială „Petru Rareș”- Hârlău. Copiii participanți la studiu trebuiau să aibă vârsta între 11 și 15 ani, copii proveniți din repetenție la care nivelul lor de educație era mai mic față de ceea ce s-ar fi așteptat de la vârsta lor, din familii dezorganizate, din familii de rromi, familii cu situații materiale precare. Datele arată că majoritatea copiilor chestionați au fost implicați în dispute conflictuale, agresivități și violențe.

Cuvinte cheie: dispută, violență, agresivitate, comportament de risc

Acest program și alte informații sunt disponibile pe internet,
la adresa: <http://www.chem.uaic.ro>